

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Následující CD obsahuje příspěvky z mezinárodní konference, která se konala dne 30.10.2014 v Brně.

„Domácí násilí v kontextu rodiny a práce“

CD má dvě části:

- příspěvky v českém jazyce,
- příspěvky v anglickém jazyce.

Věříme, že stejně tak jako konference, bude i toto CD přínosem pro Vaši praxi.

Tým pracovníků Spondea, o.p.s.

Usnadnění vstupu na trh práce osobám z rodin s výskytem domácího násilí - přenos dobré praxe ze zemí EU pro práci s celou rodinou jako systémem, CZ.1.04/5.1.01/77.00290

Mezinárodní konference Domácí násilí v kontextu rodiny a práce

30. října 2014, Sněmovní sál Nové radnice v Brně, Dominikánské nám. 1

PROGRAM KONFERENCE

- 8.15 Začátek registrace
- 9.00 Zahájení konference a představení projektu
Dagmar Úlehlová, Spondea o.p.s., Česká republika
- Způsoby práce s dětmi, které byly svědky domácího násilí
Martina Kotková, Spondea o.p.s., Česká republika
- Dopady domácího násilí na zaměstnání
Nicola Sharp, Surviving Economic Abuse, Velká Británie;
Gudrun Burnet, Peabody Housing, Velká Británie
- 10.25 Coffee break
- 10.45 Hodnocení projektu očima klientů a pracovníků
Dana Knotová, **Bohumíra Lazarová**, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Česká republika
- Dopady domácího násilí na děti: Kniha Kamil, zelený chameleon
Ineke de Blicck, Moviera, Nizozemí
- Práce s tělem jako nástroj k uzdravení a posílení osob ohrožených
Ingrid Nehmelman, Moviera, Nizozemí
- 12.30 Lunch break
- 13.45 Práce s násilnou osobou: Interdisciplinární spolupráce
Zdeněk Trávníček, Spondea o.p.s., Česká republika
- Skupinová terapie násilných osob: Zkušenosti ze čtyřleté práce s polootevřenou skupinou
Josef Hrubý, **Anna Wackermannová**, SOS centrum Diakonie ČCE, Česká republika
- Agrese jako produkt závislosti
Juraj Tkáč, Dům zdraví Jihlava, Česká republika
- 15.30 Coffee break
- 15.50 Práce s rodinami s výskytem domácího násilí
Lina Liegytė, **Naura Daukšienė**, Kaunas County Women's Crisis Centre, Litva
- 17.00 Závěr konference

Usnadnění vstupu na trh práce osobám z rodin s výskytem domácího násilí - přenos dobré praxe ze zemí EU pro práci s celou rodinou jako systémem, CZ.1.04/5.1.01/77.00290

Mezinárodní konference Domácí násilí v kontextu rodiny a práce: Sborník anotací

Zahájení konference a představení projektu

Dagmar Úlehllová, Spondea o.p.s., Česká republika

Zahájení konference proběhne ústy ředitelkou společnosti Spondea, o.p.s., která je organizátorem konference. Po úvodním slovu bude představen projekt *Usnadnění vstupu na trh práce osobám z rodin s výskytem domácího násilí – přenos dobré praxe ze zemí EU pro práci s celou rodinou jako systémem* a jeho partneři. Pozornost bude věnována třem základním oblastem, kterým se projekt věnuje, a to podpora osob ohrožených domácím násilím na trhu práce, práce s celým rodinným systémem a rozvoj interdisciplinární spolupráce. Budou zhodnoceny přínosy projektu i dosavadní rezervy v poskytování péče osobám zasaženým domácím násilím.

Dagmar Úlehllová vystudovala speciální pedagogiku a učitelkou psychologii, absolvovala výcvik v systematické rodinné terapii. Je zakladatelkou Krizového centra Spondea a od roku 1997 ředitelkou obecně prospěšné činnosti, která Krizové centrum a Intervenční centrum Brno provozuje. Má více než 30 let praxe v pomáhajících profesích, pracovala ve školství, ve zdravotnictví a posledních 17 let v sociálních službách. Podílí se na vzdělávání zdravotnických pracovníků a pracovníků ve školství, vyučuje na FF MU v Brně.

Způsoby práce s dětmi, které byly svědky domácího násilí

Martina Kotková, Spondea o.p.s., Česká republika

V rámci příspěvku bude představena problematika domácího násilí z pohledu psychologické práce s dětmi. Pozornost bude věnována tématům, se kterými děti nebo jejich rodiče přicházejí. Bude také popsán proces, jak práce s dětmi probíhá, a rizika, se kterými je možné se v praxi setkat. V závěru budou představeny různé metody a techniky, které mohou být při práci s touto cílovou skupinou použity. V rámci příspěvku budou použity kazuistiky.

Martina Kotková pracuje jako psycholožka ve společnosti Spondea, o.p.s. Věnuje se primárně práci s ohroženými osobami a dětmi, které zažily nebo byly svědky domácího násilí. V rámci doktorského studia na FSS MU v Brně se věnuje tématu rodičovského konfliktu, komunikace o něm a jeho důsledkům pro vývoj dítěte.

Dopady domácího násilí na zaměstnání

Nicola Sharp, Refuge, Velká Británie; **Gudrun Burnet**, Peabody Housing, Velká Británie

Zaměstnání má pro osoby ohrožené domácím násilím speciální význam, protože nabízí sociální oporu mimo domov a zároveň je zdrojem financí. Prezentace se zaměří na roli zaměstnavatelů při podporování osoby ohrožené domácím násilím na pracovišti. Bude také prezentována kazuistika, na jejímž základě bude představeno, jak může tato podpora v praxi vypadat.

***Nicola Sharp** je ředitelkou organizace Surviving Economic Abuse (SEA) a specialistkou v problematice ekonomického násilí mezi partnery. Působí také jako vědecký pracovník na Woman Abuse Studies Unit na Londýnské Metropolitan Univerzitě. Problematice domácího násilí se věnuje 7 let.*

***Gudrun Burnet** se věnuje tématu domácího násilí 8 let. Aktuálně zastává funkci obchodního partnera v organizaci Peabody Housing, která se věnuje souvislostem domácího násilí s bydlením. Gudrun Burnet je spoluzakladatelkou aliance DAHA (Domestic Abuse Housing Alliance).*

Hodnocení projektu očima klientů a pracovníků

Dana Knotová, Bohumíra Lazarová, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Česká republika

Príspevek se zaměřuje na názory pracovníků dvou pracovišť, které jsou zapojeny do projektu: Krizové a Intervenční centrum Spondea, o.p.s. v Brně a Psychocentrum v Jihlavě. Představujeme výsledky kvalitativního šetření, jehož cílem bylo zjistit, jak profesionálové pracující v obou institucích vnímají propojení standardní práce s aktéry domácího násilí s nově se rodícím zaměřením na pracovní trh a jak nahlízejí v tomto ohledu na možnost podpory klientů. Zároveň představujeme jejich názory na přínosy a limity realizovaného projektu.

***Dana Knotová** je docentkou na Ústavu pedagogických věd FF MU, garantuje obor sociální pedagogika a poradenství, vzdělávání výchovných poradců, výzkumně se zaměřuje na problematiku vzdělávání dospělých, volného času, školního poradenství a venkovské školy. Je lektorkou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.*

***Bohumíra Lazarová** je docentkou na Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Výzkumně se angažuje a publikuje v oblasti kolegiální podpory v edukačním prostředí, inkluzivního vzdělávání, školní psychologie a poradenství. Je lektorkou v kurzech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti mentoringu a spoluzakladatelkou České asociace mentoringu ve vzdělávání.*

Dopady domácího násilí na děti: Kniha Kamil, zelený chameleon

Ineke de Blicck, Moviera, Nizozemí

V příspěvku bude představena kniha Kamil: zelený chameleon. Příběh malého chameleona je určen primárně dětem, které byly svědky hádek a násilí mezi rodiči. V příběhu jsou popsány pocity, které Kamil zažívá, když se rodiče hádají, i to, jaké to má pro něj důsledky.

***Ineke de Blicck** je dětská psychologka, která pracuje jako rodinný kouč. Práci v organizaci Moviera se věnuje již téměř 25 let.*

Práce s tělem jako nástroj k uzdravení a posílení osob ohrožených

Ingrid Nehmelman, Moviera, Nizozemí

V příspěvku bude představena práce v azylovém domě pro ženy, které se staly obětí domácího násilí. Pozornost bude věnována využití holistického přístupu, který je kreativní a který využívá při práci s lidmi potenciál jejich těla. Součástí příspěvku bude i praktická ukázka práce, kterou si účastníci konference budou moci vyzkoušet sami na sobě.

Ingrid Nehmelman zastává funkci holistického kouče, tj. při své práci se zaměřuje na soulad těla, mysli a duchovna. Tento přístup používá při práci v azylovém domu pro ženy Moviera, který sídlí v nizozemském Utrechtu. Ingrid Nehmelman se problematice domácího násilí věnuje 14 let.

Práce s násilnou osobou: Interdisciplinární spolupráce

Zdeněk Trávníček, Spondea o.p.s., Česká republika

V příspěvku budou popsány zkušenosti s implementací programu pro osoby nevládající agresi ve vztazích. Pozornost bude věnována principům a metodám práce. Budou zhodnoceny pokroky i limity dosavadní práce s jedinci, kteří se dopouštějí domácího násilí. V příspěvku bude zdůrazněna potřeba užší interdisciplinární spolupráce a její možná podoba. Výsledkem této spolupráce by měla být redukce domácího násilí jako sociálně patologického jevu.

Zdeněk Trávníček je zástupcem ředitele v organizaci Spondea, o.p.s. Pracuje jako mediátor a aktuálně se angažuje v programu pro osoby nevládající agresi.

Skupinová terapie násilných osob: Zkušenosti ze čtyřleté práce s polootevřenou skupinou

Josef Hrubý, Anna Wackermannová, SOS centrum Diakonie ČCE, Česká republika

V příspěvku budou představeny specifika skupiny násilných osob, její složení a způsob výběru klientů. Autoři zhodnotí, jak dopadla jejich očekávání a co je naopak při vedení skupin překvapilo. Bude popsána struktura skupinového sezení a její modifikace během 4 let. Pozornost bude věnována také přínosům a nárokům, které s sebou přináší práce formou polootevřené skupině. Budou popsány interakce klientů v podmínkách této skupině. V příspěvku bude upozorněno na nutnost dlouhodobosti práce a s tím související požadavky na terapeutů a jejich spolupráci. V závěru budou nastíněny možnosti využití dalších typů terapie s touto cílovou skupinou.

Josef Hrubý je psycholog, pedagog a terapeut, který již 5 let doprovází skupiny násilných osob (SOS Centrum, Věznice Vinařice), a který je přesvědčen o tom, že práce s agresorem má smysl.

Anna Wackermannová pracuje jako psychoterapeut a krizový pracovník v SOS centru Diakonie ČCE SKP v Praze. Vedle toho má vlastní soukromou praxi. Po studiu speciální pedagogiky pracovala v Diagnostickém ústavu pro mládež, později po dalším studiu psychologie a psychoterapeutickém výcviku začala pracovat v SOS centru. Terapii násilných osob vnímá jako satisfakci, když sleduje, jakých změn v průběhu terapie mohou klienti dosáhnout.

Agrese jako produkt závislosti

Juraj Tkáč, Dům zdraví Jihlava, Česká republika

V obecné populaci roste frekvence i intenzita napadání lidí a projevů agresivního chování. Násilné chování v obecné populaci se také vyskytuje u osob zneužívajících návykové látky (především alkohol a kokain) a u osob s antisociální poruchou osobnosti. Alkohol snižuje míru rozhodování a „uvolňuje osobnostní potenciál jedince“. Závislé osobnosti jsou naopak často obětí narcistních osobností – agresorů, od kterých je téměř nemožné odejít. V příspěvku bude zdůrazněno, že pro práci s násilným jedincem je důležité pochopení problematiky i z hlediska medicíny a psychologie osobnosti, je také potřeba vyloučit psychopatologii a duševní nemoc jako příčinu agresivního chování. Léčba může přispět k omezení, nebo vymizení agrese u jedinců, u většiny násilníků se však nejedná o duševní nemoc, ale o vrozený projev osobnosti a chování. Citová deprivace v dětství a projevy násilností v rodině přispívají k posílení a učení se násilnému chování, nebo jednat útočně.

Juraj Tkáč pracuje jako psychiatr v Domě zdraví Jihlava. Věnuje se především problematice závislosti a aktuálně také práci s agresivními jedinci, včetně jedinců, kteří se dopouštějí domácího násilí. Pracuje také s lidmi, kteří mají poruchu osobnosti.

Práce s rodinami s výskytem domácího násilí

Lina Liegytė, Naura Daukšienė, Kaunas County Women's Crisis Centre, Litva

Krizové centrum pro ženy v Kaunasu (Kaunas County Women's Crisis Center; KCWCC) podporuje ženy, které se ocitly v krizové situaci, a jejich rodiny bez ohledu na jejich věk, zázemí, národnost nebo sociální status. V rámci příspěvku budou představeny programy, kterým se krizové centrum věnuje, a dále nastíněna práce sociálních pracovníků, psychologů, terapeutů a právníků.

Lina Liegytė pracuje 4 roky v Krizovém centru pro ženy v litevském Kaunasu. Je projektovou manažerkou národních i mezinárodních projektů. V roce 2013 získala magisterský titul ve studiu sociální práce, které se věnuje.

Daura Daukšienė pracuje 3 roky jako sociální pracovníce v Krizovém centru pro ženy v litevském Kaunasu. Specializuje se na práci se sociálně rizikovými rodinami. Zastává roli projektové manažerky. Má předchozí zkušenosti s prací v denním centru pro děti.